
KAKO SE STVARALA MUZEJSKA DOKUMENTACIJA TIFLOLOŠKOG MUZEJA

NINA SIVEC □ Tiflološki muzej, Zagreb

Začeci. Od svog osnutka 1950-ih godina Tiflološki muzej je skupljao i dokumentirao tiflopedagošku građu, nastavivši tradiciju prikupljanja i dokumentiranja koju je započeo tiflopedagog Vinko Bek u 19. stoljeću. Iako takvo "dokumentiranje" ne bi moglo u potpunosti zadovoljiti načela današnjeg dokumentiranja, ono daje određeni uvid u zbirke i upravljanje zbirkama te oslikava društvene prilike vremena u kojemu je nastajalo. To je ujedno i jedna od njegovih najvećih vrijednosti. S obzirom na to da muzejske zadaće zaštite, prikupljanja, proučavanja i komuniciranja čine srž djelovanja svakog muzeja, muzejski predmet kao pokretač svih aktivnosti time dobiva kulturnu, sociološku i povijesnu vrijednost baštine. Upravo muzejskom dokumentacijom muzejski predmet postaje izvor spoznaja i razumijevanja i svega nevidljivoga što predmet emitira i što ga čini jedinstvenim. Naime, bilježenjem, tj. dokumentiranjem svih dostupnih informacija dobivamo cjelovitiju sliku ne samo o predmetu već i spoznaju o tome što nas je odredilo i oblikovalo.¹

Pregled nastajanja dokumentacije. Rana izvješća o izvršenju plana rada, vođena od 1953. godine nadalje, svjedoče o sustavnom i iscrpnom radu oživotvorenja Tiflološkog muzeja te o volonterskom radu, osobito prof. dr. Franje Tonkovića i njegove supruge i suradnice Danice Tonković. Već dvije godine nakon osnutka, Muzej zapošljava prvog kustosa, Arkadija Rudomina, koji nastavlja započeti rad na ustroju Muzeja te svojom aktivnošću i stručnošću vodi Muzej. Suraduje s Društvom muzeologa, muzeološkim časopisima, pojedinim muzejima i muzejskim djelatnicima u Zagrebu, koji mu pružaju stručnu pomoć. Prvim Pravilnikom o radu Tiflološkog muzeja Saveza slijepih Jugoslavije iz 1954. godine precizno su određene zadaće Muzeja koje, čitane danas, više određuju politiku skupljanja predmeta, što također ima određenu težinu i vrijednost. Dokumentacija i dokumentiranje u Muzeju još ne čine organizirani proces bilježenja informacija, već su rezultat administrativne stihije i određene inercije lišene nekih danas poznatih načela. Stoga, dokumentacija i aktivnosti proizašle iz tog vremena svjedoče o entuzijazmu ljudi koji su stvarali Muzej i koji su nedostatak iskustva kompenzirali zdravim

razumom, uzimajući u obzir specifičnosti područja kojim se Muzej bavi.

Iako je značajan dio te dokumentacije zbog dotrajalosti i oštećenosti neprepoznatljiv, Muzej posjeduje neke od prvih dokumentacijskih knjiga (koje su po svojoj prirodi bile najbliže današnjoj tzv. primarnoj dokumentaciji), a to su *Inventar predmeta*, *Knjiga prinova na Braillu*, *Knjiga inventara (pokloni)*, *Knjiga inventara- muzejski predmeti*, *Inventarska knjiga prinova u knjižnici*, *Inventar knjiga na videćem*, *Knjige utisaka - 14 kom.*, *Pregled značajnih datuma u radu Muzeja te Zapisnici sjednica Upravnog odbora*.

Do 1955. godine ne postoji dokumentacija koja bi proizašla iz istraživačkog rada jer je planom rada Tiflološkog muzeja bilo predviđeno samo skupljanje građe.²

Tek je 1962. godine Savjet za kulturu NR Hrvatske propisao Uputstva o načinu vođenja knjiga muzejske građe i kartoteka u muzejima i muzejskim zbirkama.³ Kao i većina muzeja i galerija SR Hrvatske, i Tiflološki je muzej vodio dokumentaciju prema spomenutim uputama.

Slijedeći razvoj muzeoloških zadaća, dokumentacija Tiflološkog muzeja o predmetima i zbirnom fondu obogaćivala se, uobličavala i prilagođivala potrebama. Nakon završene revizije muzejske dokumentacije 2003. godine, utvrđeno je sljedeće stanje.

Knjiga ulaska služila je za evidenciju sve muzejske i knjižnične građe koja je ulazila u Muzej, bilo da je riječ o pohrani, darovima, posudbi, ekspertizama i sl. Vodila se prema sustavu tekućih brojeva te se popunjavala ručno. Za razdoblje do 1981. ne postoji jedinstvena knjiga kojom bi se dosljedno evidentirala građa što je ulazila u Muzej. Knjiga ulaska vodila se od 15. veljače 1981. do 22. travnja 2003. godine.

Sadržavala je ove stavke: redni broj upisa, ime predmeta, kom. (jedinična mjera), datum ulaska građe, izvor dobivanja građe, način nabave, osoba koja je preuzela, inventarni broj iz knjige inventara i napomena.

Inventarna knjiga muzejskih predmeta knjiga je u koju su se upisivali predmeti što su trajno ušli u Muzej. Tiflološki muzej raspolagao je s tri inventarne knjige Zbirke

1 Maroević, Ivo, *Uvod u muzeologiju*. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1993., str. 190-193.

2 Tonković, Danica. *Izvještaj o radu Tiflološkog muzeja 1955. godine*, Tiflološki muzej Saveza slijepih Jugoslavije u Zagrebu, 1955.

3 Dokumentacija i klasifikacija muzejskih i galerijskih predmeta.// *Muzeologija* 25, 1987., str. 7.

58	Opis	Broj	Priloga	59	Opis	Broj	Priloga
1282	Xvizijski			1317	Povijesni stor. Zavoda za slijepe za mlade ml. u privredni, Zagreb, Radučica u nastavku Josip Učbrnac		
1283	Slijepe telefonknjige blz rukom			1318	Xor slijepe u Zagrebu, nastavlja Učbrnac (1955)		
1284	Rad u inženjeringu (inženjering)			1319	Tamburaški stor i opfuge, Stari zavod u Hlic		
1285	Palovaruje u tvornici "Josip Kosa"			1320	Slijepe slijepe kate, Zav. za odgoj, slijepe, Radučica c. 1956.		
1286	Rezanje drva - rad na delatnici (kuvanje) p. li			1321	Slijepe slijepe u nar. slijepe, Zav. za odgoj, slijepe		
1287	Rad na slijepe			1322	Retušičke slijepe, Zav. "Kunke rek" - 1955. g.		
1288	Josip Troj, "Elektrovesi", Ljubljana - rad na merotari			1323	Projekt kasalnice, Zav. u Slijepe, Slijepe,		
1289	Kuga Vatrovici, nastavke raduca, Bačka Palanka			1324	Nastava gimnastičke, Zav. od na Radučici c. 2. 1956.		
1300	Ladislav Stanger i Jenko Brinjer, Novi Sad			1325	Slijepe vjenici slijepe folie, Nürnberg, 1956.		
1301	Olga Filipović, "Projekt", Sarajevo			1326	Slijepe i god. - Zav. za slijepe, slijepe, Slijepe		
1302	Rad na inženjeringu u "Rade Kosić"			1327	Slijepe volenit Zav. Vozni, Varaždin, 1957. X		
1303	Sveti delić radi na girinik-mašini, Dolaj			1328	Slijepe klavir, Josip Učbrnac, Zgb. 1957. X		
1304	Donje 254			1329	Članak Izv. odbora CV 55) nakon slijepe u Rimu (25-11-58)		
1305	u Dvorničkoj 80 u inženjeringu			1330	Pa slijepe po Rimu (25-11-58)		
1306	" "			1331	Slijepe pitomei zavoda u Rimu na otetu mladica (1958)		
1307	" "			1332	" " " " " " (")		
1308	" "			1333	Zavod za slijepe u Rimu - 1958.		
1309	Drva u inženjeringu - Vrbnik, Zgb.			1334	Radovaruje u klubu slijepe u Zgb. 4. 1958.		
1310	" "			1335	" " " " " " " "		
1311	Drva slijepe - Vrbnik, Zgb. (Kupa)			1336	Rekreativne slijepe (od drva, slijepe, slijepe, slijepe)		
1312	Drva slijepe u Rimu, omaru 1947. godine			1337	Tiflološki muzej 557 u Zagrebu, 1959.		
1313	Gvaronice, Zavod za odgoj slijepe "Kunke rek" u Zgb.			1338	" " " " " " " "		
1314	Prehvatna slijepe u Zgb. Slijepe			1339	" " " " " " " "		
1315	Nastava slijepe, Nürnberg			1340	" " " " " " " "		
1316	Slijepe u zavodu "Kunke rek"			1341	" " " " " " " "		

sl. 1. Inventarna knjiga zbirke fotografija Tiflološkog muzeja u Zagrebu

predmeta. Inventarna knjiga pratila je Zbirku muzejskih predmeta, koja se sastojala od šest podzbirki. U Zbirci predmeta čuvali su se predmeti kojima su se osobe s invaliditetom, osobito osobe oštećena vida, koristile u odgoju, obrazovanju, rehabilitaciji te u svakodnevnom životu. Svaka podzbirka u inventarnoj knjizi obilježavala se pripadajućom oznakom. Knjiga se vodila po sustavu tekućih brojeva te popunjavala ručno.

Kataloške kartice muzejskih predmeta sadržavale su kataloški opis predmeta iz Zbirke predmeta. Činile su ih ove rubrike: inventarni broj, materijal i tehnika, naziv predmeta, autor, signatura, veličina i težina, broj komada, vrijeme, nalazište, mjesto izvedbe, mjesto upotrebe, kada i kako je dospio u muzej, nabavna cijena, kategorija vrijednosti, foto, dia, literatura, smještaj, bilješka, inventirao. Na poledini kartice predviđeno je mjesto za fotografiju (kontakt-kopiju) veličine 6 x 6 cm.

Inventarni omoti služili su za odlaganje dokumenata vezanih za svaki pojedini predmet. Bili su razvrstani prema inventarnim brojevima predmeta što su ga pratili.

Inventarna knjiga arhivskog gradiva obuhvaćala je dokumente starije od 30 godina koji govore o povijesti brige za slijepe, o tiflopedagogiji, o institucijama slijepih i svemu što je pridonijelo razumijevanju slijepog čovjeka, njegovih potreba, života i rada. Svaki predmet Zbirke

arhivskog gradiva unosio se u knjigu inventara prema sustavu tekućih brojeva, u dvije inventarne knjige.

Kataloške kartice arhivskog gradiva pratile su inventarnu knjigu Zbirke arhivskog gradiva.

Inventarna knjiga knjižnične građe sadržavala je djelomično inventirani knjižni fond koji se nalazio u maloj, priručnoj stručnoj knjižnici.

Hemeroteku Tiflološkog muzeja činila je zbirka originalnih članaka iz dnevnoga, tjednoga ili mjesečnog tiska koji su obrađivali teme vezane za slijepe i slabovidne osobe. Isjeći su se sustavno prikupljali od 1954. godine, u početku s područja cijele bivše Jugoslavije, a od 1991. s područja Republike Hrvatske. Od 1991. do 2002. godine nisu prikupljani isjeći za zbirku hemeroteke. Hemeroteka je vođena tako da su se potrebni podaci iz originalnih isječaka ručno upisivali u rubrike predmetne kataloške kartice, a potom su članci pohranjivani u plastične omote.

Radi dostupnosti podataka, lakšeg pretraživanja i uporabe, ta je zbirka klasificirana na ovaj način:

- kronološki (prema datumu objavljivanja članaka),
- prema mjestu objavljivanja (u bivšim jugoslavenskim republikama),
- prema temama.

Na taj je način inventirano 6 765 isječaka upisanih u kataloške kartice.

FOTOGRAFIJA: 1651	TIFLOLOŠKI MUZEJ - ZAGREB
	Osnovna tema: Tiflološki muzej
	Tema: Izložbe "(P)osjetite taktile Želimiru u snegu"
	Podtema:
	Grad: Zagreb
	Godina: 1984.
	Ocjena i primjedba:
	Broj negativa: 1651
	Broj vrećice:

SADRŽAJ:	Ušenići Centra Vinko Bek iz Zagreba razgledavaju eksponate izložbe "(P)osjetite taktile Želimiru u snegu". 11. 1. 1984. Tiflološki muzej Jugoslavije Zagreb, Draškovićeva 80/II		
Slikao:	Darovao:	Otkupljeno:	Inventirao:
D. Šifter			D. Šifter

sl. 2. i 3. Inventarna kartica fototeke

Fototeka. Od 1953. do 1988. godine Tiflološki je muzej izdavao časopis "Socijalna misao". U njemu su obrađivane teme o životu i radu slijepih osoba i njihovoj organizaciji. Časopis je posjedovao fototeku koja nije sadržavala originalne fotografije, već preslike originala koji su pratili tekstove u časopisu. Takva se fototeka također vodila prema sustavu tekućih brojeva i upisivala u kartice predmeta. Kartica fototeke sadržavala je ove kategorije: osnovna tema, tema, podtema, grad, godina, ocjena i primjedba, broj negativa, broj vrećice, sadržaj, slikao, darovao, otkupljeno, inventirao.

U gornjem lijevom kutu bilo je predviđeno mjesto za inventarni broj, a ispod toga mjesto za identifikacijsku fotografiju različitih dimenzija. Negativi su odlagani u vrećice na kojima je bio ispisan pripadajući inventarni broj kao i na kartici.

S prestankom izlaza časopisa "Socijalna misao" njegova je fototeka postala fototeka Tiflološkog muzeja. Njezino je vođenje preuzeo muzejski fotograf i vodi se na istim karticama. Fototeka se obogaćuje originalnim fotografijama koje se tematski izravno odnose na djelatnost Muzeja te fotografije muzejskih predmeta, povremenih izložbi, predavanja i radionica u Muzeju. Inventarna je kartica obogaćena standardiziranom kontakt-kopijom veličine 6 x 6 cm. Negativi su i dalje odlagani u vrećice na kojima je ispisan pripadajući inventarni broj kao i na kartici, a spremni su u ladice metalnog ormara.

Takav način vođenja muzejske dokumentacije odgovarao je vremenu u kojemu je dokumentacija nastajala i koja se stvarala i oblikovala tijekom 50-ak godina. Danas nam je ona dragocjeno svjedočanstvo prošlosti. Završetkom revizije te donošenjem novog *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi*⁴ otvorila se mogućnost ustroja novoga dokumentacijskog sustava Tiflološkog muzeja.

Dokumentacija Tiflološkog muzeja prema Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi

Godina 2002. označava prekretnicu u radu Tiflološkog muzeja. Dolaskom nove uprave otvorene su i nove

mogućnosti muzeološkog razvoja. U skladu s načelima muzeologije i dokumentaristike razmišlja se o suvremenijem načinu vođenja muzejske dokumentacije s ciljem da se zbirni fond učini što dostupnijim, jednostavnijim i transparentnijim korisnicima. Istodobno, Ministarstvo kulture donosi novi *Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi*.⁵ Upravno je vijeće Tiflološkog muzeja usvojilo novi *Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada TM*.⁶ Nakon provedene revizije određeni su novi ciljevi i prioritete Muzeja. Napisana je Muzeološka koncepcija i koncepcija novog stalnog postava⁷ te je započeta realizacija novog stalnog postava.

Vodeći se načelima politike upravljanja Muzejom, odredili smo smjernice politike skupljanja muzejske građe, a time i standarde dokumentiranja. Definirali smo koji će predmeti ući u muzejski fond, kakva će biti popratna dokumentacija i kakav će biti slijed dokumentiranja.

Građa Tiflološkog muzeja

Građa Tiflološkog muzeja raspoređena je u četiri zbirke, sukladno spomenutom *Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu TM-a*. To su:

- Zbirka predmeta
- Zbirka likovnih radova
- Zbirka fotografija
- Zbirka arhivskoga građiva.

Tiflološki muzej posjeduje i Dokumentacijsku zbirku te malu stručnu knjižnicu.

Ustroj dokumentacije Tiflološkog muzeja

Neopterećeni starim i uhodanim načinom rada, a svjesni nužnosti promjena u načinu vođenja muzejske dokumentacije prihvatili smo navedeni *Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi* kao temelj i okosnicu te utvrdili smjernice za ustroj novoga dokumentacijskog sustava Tiflološkog muzeja. Za takav zahtjevan projekt nužno je bilo upoznati i strukturirati svu dostupnu postojeću dokumentaciju. Revizija muzejske dokumentacije olakšala je uvid u cijeli dokumentacijski fond. Zatečena muzejska dokumentacija fizički je razvrstana i klasificirana prema fondovima. S obzirom na brojčano stanje muzejske građe Tiflološkog muzeja, odlučeno je da se stari inventarni zapisi s kartica predmeta upišu u računalni program M++, a u

4 Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi. Narodne novine, br. 108/ 2002.

5 Ibid.

6 Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Tiflološkog muzeja, interni materijal Tiflološkog muzeja, Zagreb, 2002.

7 Muzeološka koncepcija i koncepcija novog stalnog postava, interni materijal, Tiflološki muzej, Zagreb, 2004.

program hemeroteke unose se podaci od 1. siječnja 2003. godine.

Prihvaćajući CIDOC-ove smjernice i Pravilnik⁸ kojim su obuhvaćene podatkovne skupine, prije prijepisa starih inventarnih brojeva bilo je potrebno kontrolirati sadržaj i nazivlje. To je značilo definiranje pojmova koji će se upotrebljavati i uspostavljanje odnosa među njima, odnosno stvaranje internoga standardiziranog tezaurusa.⁹

Time smo olakšali uvid u fundus Muzeja i omogućili lakše pretraživanje u postojećim bazama podataka. Prijepisom smo zaštitili građu učinivši je dostupnom i na digitalnome mediju, koji maksimalno štiti predmet i omogućuje neograničen broj kopija, koje ne gube na kvaliteti.

Sukladno *Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi*, Tifološki muzej vodi primarnu i sekundarnu dokumentaciju u računalnom programu M++, dok je tercijarna dokumentacija tek u nastajanju.

Primarna dokumentacija

Primarnu dokumentaciju čini inventarna knjiga muzejskih predmeta, katalog muzejskih predmeta, knjiga ulaska muzejskih predmeta, knjiga izlaska muzejskih predmeta, knjiga pohrane muzejskih predmeta te zapisnik o reviziji muzejske građe.

Računalni program M++ podrazumijeva jednu inventarnu knjigu za sve zbirke. U nju se upisuju svi predmeti koji trajno ulaze u Muzej.

Dok su stare kataloške kartice sadržavale kategorije koje se odnose na podatke vezane za inventarizaciju, s materijalnim opisom predmeta i njegova kretanja te fotografijom predmeta, novim Pravilnikom podaci su raspoređeni u nekoliko podskupina: skupinu podataka o identifikaciji, skupinu podataka o nastanku, nabavi i popratnim dokumentacijskim fondovima.

Radi što potpunijega inventarnog i kataloškog zapisa, bilo je potrebno digitalizirati cijelu građu. To je podrazumijevalo fotografiranje svih predmeta iz Zbirke predmeta digitalnim fotoaparatom. Fotografije su označivane inventarnim brojem predmeta, tako da je olakšano precacivanje predmetne fotografije uz predmetni kataloški zapis. U tijeku je proces fotografiranja muzejskih predmeta.

U Zbirci fotografija fotografije dobivaju svoj inventarni broj, nakon čega slijedi digitalizacija i obrada. Zbirka fotografija digitalizira se tako da se svi dokumenti skeniraju u visokoj razlučivosti od 600 dpi i pohranjuju u TIF formatu, u originalnoj veličini. Za rad s fotografijama u M++, one se performiraju i pohranjuju u JPG formatu. U program M++ unose se podaci koji se odnose na tehničku i sadržajnu analizu fotografije.

Računalni program M++ omogućuje objedinjavanje dvaju zapisa, inventarnoga i kataloškog, što je mnogo ekonomičnije. Međutim, pri njihovu ispisu možemo se odlučiti za jednu od opcija - za ispis inventarne knjige ili kataloga muzejskih predmeta.

Ostala primarna dokumentacija, neka i prvi put u TM-u, također se vodi prema Pravilniku. Čine je knjige ulaska, izlaska i pohrane muzejskih predmeta, a vodi se prema sustavu tekućih brojeva te se popunjava ručno i u elektroničkom obliku.

Politikom skupljanja uvelike će se odrediti opseg i kvaliteta dokumentiranja. Poštujući načela dokumentiranja, dokumentacija koja prati istraživanja i kretanje muzejskih predmeta nuditi će upotrebu dobivenih informacija na nekoliko razina. Određivanjem pravila i načina dokumentiranja omogućit će se ustroj takvoga dokumentacijskog sustava koji će biti transparentniji, a time i prihvatljiviji za korištenje.

Sekundarna dokumentacija

Unutar sekundarne dokumentacije, uz postojeću hemeroteku i fototeku, formirane su nove zbirke sekundarne dokumentacije i pripadajuća evidencija u računalnom programu M++.

Hemeroteku čine fotokopije članaka iz tiskovina koje se odnose na definirane vrste i strukture podataka koje za Tifološki muzej skuplja i prosljeđuje agencija Press Cut. Inventarnu knjigu hemeroteke u računalnom obliku čini baza podataka za identificiranje jedinica fonda koja sadržava kategorije podataka propisane navedenim Pravilnikom. U planu je skeniranje hemerotečnih članaka, čime bi se olakšala dostupnost i mogućnosti pretraživanja.

Fototeka Tifološkog muzeja jedan je od najstarijih popratnih dokumentacijskih fondova.

Od 2003. fototeka se vodi u računalnom programu sekundarne dokumentacije M++, a sadržava fotografije koje se odnose na popratne djelatnosti Muzeja, npr. izložbe i druga događanja.

Fototeka se vodi prema sustavu tekućih brojeva koji zajedno s oznakom fonda čine inventarni broj. U tijeku je prijenos zapisa sa starih kartica fototeke.

Evidencija o izložbama dio je popratne dokumentacije koja se vodi, iako nedosljedno, od samog osnutka Tifološkog muzeja. Vodila se na način da se u inventarnim omotima čuvala dokumentacija vezana za izložbe a obuhvaćala je uglavnom plakat, pozivnicu i, eventualno, katalog. Prema novom Pravilniku,¹⁰ dokumentaciju o izložbama, osim pozivnice, plakata i kataloga, čini scenarij i sinopsis. Evidencija o izložbama vodi se u računalnom programu sekundarne dokumentacije M++, a čine je svi Pravilnikom, propisani podaci koji identificiraju određenu jedinicu fonda.

Evidencija o pedagoškoj djelatnosti inventarna je knjiga koja objedinjuje podatke o pedagoškoj djelatnosti u Muzeju. Vodi se prema sustavu tekućih brojeva, a sadržava podatke koji se odnose na edukacijsko-komunikacijske aktivnosti: usluge izravne poduke (predavanja, vodstva, radionice); informacijske usluge (odgovaranje na upite, nastavnički paketi, bibliografije, bilješke i upute za odgojitelje, nastavnike i profesore); usluge u sklopu

⁸ Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi, NN br. 108/ 2002.

⁹ Međunarodne smjernice za podatke o muzejskom predmetu: CIDOC-ove podatkovne kategorije. // *Vijesti muzealaca* 1-4, 1999., str. 8-10.

¹⁰ Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi, NN br. 108/ 2002.

rada unutar Muzeja (edukacija putem postava, publikacija, putujućih izložbi i događanja); usluge izvan Muzeja (putujuće izložbe, videoprezentacije, poslovi posudbe).

Evidencija o stručnom i znanstvenom radu obuhvaća one jedinice fonda koje se odnose na stručno i znanstveno usavršavanje stručnih djelatnika Muzeja. Evidenciju čini inventarna knjiga i radovi proizašli iz spomenutog usavršavanja.

Evidencija o izdavačkoj djelatnosti sadržava podatke vezane za nakladništvo Tifološkog muzeja, dodjelu ISBN brojeva muzejskim publikacijama, uglavnom katalogima izložaba održanih u Muzeju.

U Zapisnik o reviziji muzejske građe uneseni su podaci dobiveni prema posljednjoj reviziji, završenoj 2003. godine. To je ujedno i jedina dostupna dokumentacija o reviziji muzejske građe i dokumentacije koja je provedena u Muzeju.

Informatizacija

Iako je već 1990. godine postojala ideja o informatizaciji Muzeja, tek je 2000. godine donesen Prijedlog programa informatizacije Tifološkog muzeja koji je odobrilo Ministarstvo kulture. Njime je bio predviđen takav informatički sustav koji bi se koristio za pohranu i obradu tekstualnih, slikovnih i tonskih zapisa te videozapisa.

Danas bazu podataka o muzejskoj građi čine zapisi koje kustosi unose u računalni program M++. S obzirom na to da su sve radne jedinice umrežene u jedan sustav, svi se podaci pohranjuju na serveru koji svakodnevno automatski pohranjuje podatke, tzv. back up. Duplikati zapisa čuvaju se na mjestu koje je fizički odvojeno od originala. Na taj je način osigurana dvostruka zaštita podataka.

Zaključak. Od samog osnutka Tifološkog muzeja prepoznavala se važnost dokumentiranja i bilježenja podataka. Stvaranjem određene baze podataka znatno su olakšana današnja istraživanja, koja postaju svjedokom svog vremena te čine našu kulturnu baštinu. Iako počeci stvaranja muzejske dokumentacije ne bi mogli zadovoljiti današnje zahtjeve dokumentiranja, ostavština naših prethodnika omogućila nam je uvid u način rada i obradu građe te olakšala istraživački rad. Nama je ostalo odrediti kriterije i prioritete za buduću dokumentacijsku obradu te njezino prezentiranje u skladu s najnovijim pravilima obrade muzejske dokumentacije.

Nove tehnologije neosporno otvaraju i nove mogućnosti. Dostupnost građe i korištenje informacija koje su pohranjene u dokumentacijskim fondovima trebaju poslužiti najširoj publici. Danas je to gotovo nemoguće zamisliti bez informatičke tehnologije. Tendencija umrežavanja muzeja omogućuje pristupačnost te brzu i kvalitetnu razmjenu podataka, kao i pretraživanje baze podataka. Proširenjem sustava za obradu građe i dokumentacije omogućit će se brže i kvalitetnije pretraživanje baze podataka.

990.1:ZAG-27	
Zbirka predmeta	
Ustanova: Tifološki muzej, Zagreb (990.1:ZAG)	
Vrsta / naziv: pomagalo (književni naziv) Pomagalo za pisanje brajice (književni naziv)	Puni opis: Handbuch, A. Mell, Wien, 1900., Sjepčev prijatelj, 1800., str 23
Naslov: TABLA ZA PISANJE [naslov, hrvatski]	Izložba: Stalni postav
Izrada: Autor (proizvođač): Mecker Mjesto: Düren Vrijeme: 1889.	Stanje: Stanje: dobro Datum: 09.02.2004. g. Sažetak:
Podaci o temi: Stil / pravac:	Smještaj: Stalni smještaj: depo
Opis predmeta: Tabla za pisanje - sastoji se od tri osnovna dijela aluminijske ploče u kojoj su uvezani žigbovi metalnog okvira širokog 1 cm koji je na gornjem dijelu pričvršćen uz ploču šarkama i troleznog linjskog okvira koji se uliče u otvore izbušene na bočnim stranama okvira. Linjsko udubljenje u ploči popoduga jednog reda i omogućuje uliskivanje točke u papir pasaljkom (šicom). Na tabli je moguće napisati 24 reda.	Trenutačni status: Trenutačni smještaj: Datum: 09.02.2004.
Materijal i tehnika: materijal: alumini Mjera: cjelina: v=8 mm, v=185 mm, š=270 mm	Nabava: Oblik: dar Izvor: Dom slijepih Zagreb Mjesto nabave: Zagreb Datum: 06. 04. 1963. Cijena: 0,00 Napomena: Ur. broj akta:
Dijelovi i komponente: Broj komada: 1 Broj komp.: 0 Opis: Natpisi i oznake:	Uporaba i povijest predmeta: Mjesto: Zagreb Datum: 2. pol. 20. st. Ime: Dom slijepih Zagreb Povezanost: uporaba Uporaba: pomagalo Napomena: Ornament: Procjena vrijednosti: Identifikacijski brojevi predmeta: Trenutno prikupljanje:
Reference: literatura: Handbuch, A. Mell Dodatni podaci: Wien, 1900., Sjepčev prijatelj, 189 Vrsta povezanosti: cjelina	Inventarizacija: Osoba odgovorna za unos podataka: Bosnar-Selbacić, Zeljka Napomena: nije pronađeno po zadnjoj reviziji Slobodni tekst (interpretacije):
Ispis predmetne kartice za inventarnu oznaku: 27	

sl. 4. Ispis predmetne kartice

Novi Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi¹¹ dobar je temelj na kojemu će se dalje usavršavati i dograđivati dokumentacijski sustav Tifološkog muzeja.

Postojanje dobre dokumentacije jamči da će se znanje o predmetima proširiti i izvan dosega predmeta samih. Ono stvara osnovu za znanstvenu uporabu zbirki koja će koristiti kustosima, istraživačima i publici općenito (Vijesti 1-4/1999., str 8.).

LITERATURA

1. *Dokumentacija i klasifikacija muzejskih i galerijskih predmeta.* // Muzeologija 25, 1987., str. 7.
2. *Individualna izvješća kustosa Tifološkog muzeja, interni materijal, Tifološki muzej, 1954.-2002.*
3. Maroević, Ivo. *Uvod u muzeologiju.* // Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1993. str. 190-193.
4. *Muzeološka koncepcija i koncepcija novog stalnog postava, interni materijal, Tifološki muzej, Zagreb, 2004.*
5. *Međunarodne smjernice za podatke o muzejskom predmetu. CIDOC-ove podatkovne kategorije.* // Vijesti muzealaca 1-4, 1999., str. 8-10.
6. *Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi.* // Narodne novine, br. 108/2002.
7. *Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Tifološkog muzeja, interni materijal Tifološkog muzeja, Zagreb, 2002.*
8. *Prijedlog programa informatizacije Tifološkog muzeja, interni materijal Tifološkog muzeja, Zagreb, 2000.*
9. Tonković, Danica. *Izvještaj o radu Tifološkog muzeja 1953/54. godine.* // Tifološki muzej Saveza slijepih Jugoslavije u Zagrebu, 1954.

¹¹ Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi, NN br. 108/2002.

10. Tonković, Danica. *Izvještaj o radu Tifloškog muzeja 1955. godine.* // Tifloški muzej Saveza slijepih Jugoslavije u Zagrebu.

11. *Zapisnik o reviziji muzejske građe Tifloškog muzeja.* // interni materijal Tifloškog muzeja, Zagreb, 2003.

HOW THE MUSEUM DOCUMENTATION OF THE TYPHOLOGY MUSEUM WAS CREATED

Typhology Museum documentation has been generated ever since the start of the work of the museum. During this period there have been several attempts at structuring and systematising the museum documentation, but none of them have proved viable. The adoption of the “Regulations concerning the contents and manner of keeping museum documentation about museum material” was the crucial step in creating the conditions for the organisation of a new documentation system in the Typhology Museum. The objective is, as authoress Nina Sivec points out, to create a documentation system such as to enable the museum documentation to be user-friendly and available to all the stakeholders.